

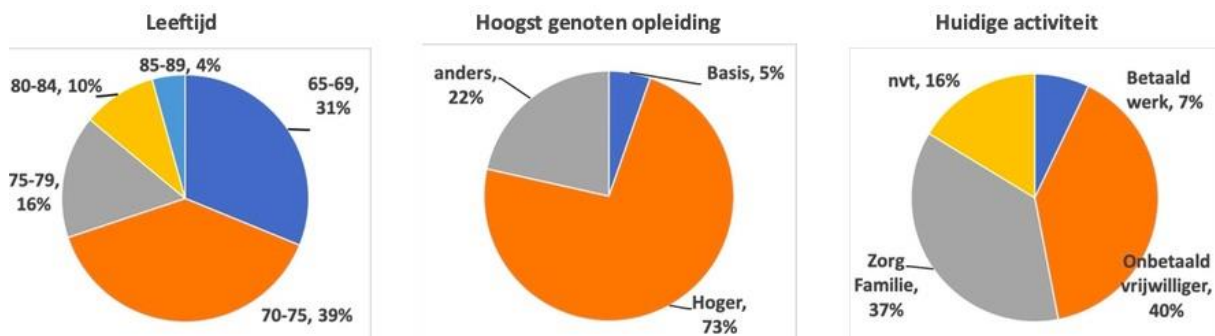
Rapport - Hoe willen mensen wonen wanneer ze ouder worden?

bron: <https://www.stijvolouder.nl> maart 2019

In het kader van een groot Europees onderzoek naar de wijze waarop er in verschillende landen naar 'ouder worden' wordt gekeken organiseerde Stijvol Ouder in samenwerking met Smart Homes eind 2018 de Nederlandse bijdrage. Ruim 1200 leden van het Stijvol Ouder Seniorenpanel werden benaderd met een forse vragenlijst waarop ruim werd gereageerd. Onderstaand een samenvatting.

Deelnemers

Het valt op dat Nederlandse senioren toch al wat eerder bezig zijn met langer zelfstandig thuis wonen dan enkele jaren geleden. Onderstaand een indruk van de deelnemers.

Woonsituatie

Meer dan 71% van de respondenten woont langer dan 10 jaar in de huidige woning, 7,5% tussen de 5 en 10 jaar, 5% tussen de 2 en 5 jaar en 5% korter dan twee jaar. Circa 47% van de respondenten woont in een appartement waarvan bijna 13% zonder lift. Circa 42% woont in een woning met meerdere etages. 65% woont in een koopwoning, 16% woont in een sociale huurwoning en 15% in een vrijesector huurwoning. Ruim 53% woont samen zonder kinderen, 8,5% woont samen met kinderen, 26% is alleenstaand zonder kinderen en 7,5% alleenstaand met kinderen.

Verhuisgeneigdheid

Ruim 71% van de respondenten denkt fijn oud te kunnen worden in hun eigen woning. Uit eerder gehouden landelijk onderzoek onder senioren bleek echter dat dit behoorlijk wordt overschat. Vaker dan gedacht is een woningwissel noodzakelijk als de vitaliteit van de ouderen minder wordt.

Zo'n 14% van de respondenten uit ons onderzoek is al verhuisd naar een andere woning omdat de woning niet geschikt was voor het ouder worden. 16% denkt erover om te verhuizen. Ruim 31% van de respondenten geeft aan eventueel kleiner te willen gaan wonen en 30% zegt misschien en 30% zegt beslist niet. Op de vraag of men 'bereid zou zijn buiten de eigen regio te zoeken naar een geschikte woning als men ouder wordt', zegt ruim 45% nee, 35% misschien en slechts 13% antwoord met een ja.

Als zelfstandig wonen lastig wordt

Circa 23% geeft aan moeite te hebben met de dagelijkse activiteiten waarvan bijna 11% sommige activiteiten niet meer kan doen zonder hulp. Van alle senioren denkt 16% in zo'n situatie toch niet te willen verhuizen en het huis te laten zoals het nu is. 29% wil het huis dan zodanig aanpassen dat zelfstandig wonen mogelijk blijft, terwijl 41% wil

verhuizen naar een seniorproof woning/appartement dichtbij voorzieningen. 10% wil verhuizen naar een seniorproof woning met extra services.

Op de vraag of men bereid is 'de woning te delen met iemand die geen familielid is, maar die bereid zou zijn basishulp te geven', reageert slechts 7% van de respondenten positief. Maar liefst 68% zegt voluit nee en 24% weet het niet zeker. Als er dan toch iets moet gebeuren geeft 11% aan eventueel wel met vrienden of gelijkgestemden of in een appartement met begeleiding (23%) te willen wonen. Niemand wil alleen met kinderen of in een verpleeghuis wonen.

Persoonlijke contacten en hulp

Bijna 25% van de respondenten heeft dagelijks contact met familieleden, 14% om de dag en 35% één keer per week. 14% heeft minder dan een keer per maand contact met familie en 1% nooit.

Ruim 43% heeft regelmatig contact met de buren, 9,5% heeft zelf veel contact met de buren. 37% maakt alleen een praatje op straat, 8% groet buurtgenoten op straat en 2% heeft helemaal geen contact. Slechts 8,6% van de respondenten krijgt professionele hulp en 4,3% krijgt hulp van een mantelzorger.

Algemene gezondheid

Op de vraag 'Hoe gelukkig voelt u zich?' reageert 35% van de respondenten met 'heel gelukkig', 37% is 'tevreden', daarna loopt het snel af met het gelukkig voelen; 20% is maar 'matig gelukkig' en 7% 'in het geheel niet gelukkig'. 24% van de respondenten vindt zichzelf gezond, 33% redelijk, 32% matig en 9% vindt zichzelf niet gezond. Van de respondenten wandelt 61% dagelijks, 32% fietst meerdere dagen per week, 25% gaat naar de sportschool en 15% doet regelmatig aan gymnastiek/yoga. 11% doet helemaal niets. Een kleine 10% van de respondenten gebruikt regelmatig een stok, 5% een rollator, 4% heeft een scootmobiel. 13% heeft een gehoorapparaat. Circa 6% gebruikt een douchestoel en 8% gebruikt incontinentiemateriaal. De geheugenspelletjes scoren hoger met meer dan 23%. "Geeft me afleiding, houdt me lekker bezig, geeft me zelfvertrouwen", zijn antwoorden hierop.

Domotica

Producten die het in uw huis gemakkelijker maken worden nog niet veel gekocht. In dit onderzoek valt op dat de respondenten nog niet goed op de hoogte zijn van de diverse elektronische hulpmiddelen. Een videocamera (4%) zodat je kan zien wie er voor de deur staat en een slim product dat helpt bij het beheren van de verwarming en airconditioning (4%) zijn door slechts weinig respondenten gekocht of is aanwezig. Toch vind bijna 40% van de respondenten technologie belangrijk om mobiel te blijven en bijna 38% als iets dat helpt om zich veilig te voelen.

Telecommunicatie

Ruim 91% van de respondenten maakt gebruik van een persoonlijke computer. De tablet is zeer populair; meer dan 52% van de respondenten gebruik hem regelmatig. Ruim 61% van de respondenten heeft een Smartphone, 6% gebruikt hem niet regelmatig en 13% heeft geen Smartphone. Onder alle respondenten is met name apps als: WhatsApp (66%) en Facetime (13%) geliefd om in contact te blijven met vrienden en familie. Ook maken de senioren regelmatig gebruik van Facebook (38%), Skype (16%) en Instagram (8%). Maar liefs 39% kijkt 4 uur of langer per dag TV, 47% tussen 2 en 3 uur, en 13% een uur of minder.

Zorgkosten

Zo'n 30% van de respondenten maakt zich zorgen over eventuele zorgkosten in de toekomst. Bijna 52% van de respondenten verwacht de eigen toekomstige zorgkosten zelf te kunnen financieren. Zo'n 29% denkt aan een combinatie tussen persoonlijke

middelen en de staat. En bijna 12% verwacht dat de toekomstige zorgkosten geheel door de staat moeten worden betaald. 7% heeft geen idee. Opvallend is dat niemand vindt dat de familie hieraan moet bijdragen. De verantwoordelijkheid voor het voorzien van sociale zorg en support ligt volgens 66% van de respondenten geheel bij de staat.

Conclusie

Het grootste gedeelte van de senioren woont al langer dan 10 jaar in de huidige woning, waarvan ruim de helft samen woont zonder kinderen. Ook lijkt het grootste gedeelte van de respondenten bereid te zijn om te verhuizen indien dit echt nodig is, waarbij verhuizen naar een seniorproof woning/appartement dichtbij voorzieningen de populairste opties is. Toch zegt het grootste gedeelte van de senioren niet bereid te zijn een woning te delen met iemand die geen familielid is.

Het grootste gedeelte van de respondenten is heel gelukkig of gelukkig, en beweegt nog regelmatig. Hoewel geheugenspelletjes en telecommunicatie (zoals een tablet en Smart Phone) redelijk populair is, is domotica nog niet erg bekend bij de senioren.